

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань інтеграції України з Європейським Союзом

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-34-42, факс: 255-33-13, e-mail: comeuoint@v.rada.gov.ua

ВИСНОВОК

щодо проекту Закону України

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо функціонування національної системи кваліфікацій»
(реєстр. 4147-1 від 09.10.2020, н. д. Ю. Гришина)¹

1. Загальна характеристика законопроекту.

Метою законопроекту є стимулювання розвитку національної системи кваліфікацій, формування відкритих та інклюзивних інститутів, що діють в межах цієї системи.

Законопроектом визначаються базові вимоги до професійних стандартів, основні засади оцінювання, присвоєння, підтвердження та визнання професійних кваліфікацій, правила формування реєстру професій.

Законопроект також передбачає чіткий статус та порядок діяльності Національного агентства кваліфікацій, а також правовий статус членів агентства.

Законопроектом пропонується внести зміни до Кодексу законів про працю України, Закону України «Про оплату праці», Закону України «Про освіту», Закону України «Про зайнятість населення» в частині визначення термінів «професія», «повна та часткова кваліфікація», «трудова функція», встановлення вимог до професійних стандартів, окремих питань розроблення, затвердження та введення в дію професійних стандартів, створення та ведення реєстру професій, діяльності рад з розвитку професійних кваліфікацій, окремих положень законодавства про формування колегіального органу у сфері кваліфікацій (Національного агентства кваліфікацій) та інших пов'язаних питань.

2. Належність законопроекту за предметом правового регулювання до сфери дії законодавства ЄС, зобов'язань України в рамках Ради Європи, норм та принципів системи ГАТТ/СОТ.

За своєю метою проект акта спрямований на виконання положень Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їх державами-членами, з

¹ Комітет розглянув проект Закону на своєму засіданні 23 грудня 2020 року (протокол № 58) відповідно до статті 93 Регламенту Верховної Ради України.

іншої сторони (далі – Угода), що передбачає зобов'язання сторін щодо ефективного виконання основоположних та пріоритетних конвенцій Міжнародної організації праці (далі – МОП), які вони ратифікували, та Декларації МОП стосовно основних принципів та прав у світі праці 1998 р.; те, що жодна зі сторін не повинна послаблювати або знижувати рівень охорони навколишнього середовища чи праці, передбачений в її законодавстві, з метою покращення торгівлі або інвестицій шляхом відмови чи часткового відступу або пропонування такої відмови чи часткового відступу від своїх законів, підзаконних актів або стандартів у такий спосіб, що впливає на торгівлю або інвестиції між сторонами (пункт 2 ст. 296 Глави 13 «Торгівля та сталий розвиток» Розділу Угоди); поступове наближення до права, стандартів та практики ЄС у сфері зайнятості, соціальної політики та рівних можливостей, як зазначено у Додатку XL до цієї Угоди (ст. 424 Глави 21 «Співробітництво у галузі зайнятості, соціальної політики та рівних можливостей» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» Угоди).

3. Відповідність законопроекту праву ЄС, зобов'язанням України в рамках Ради Європи, нормам та принципам системи ГАТТ/СОТ.

Законопроект покликаний задовольнити потреби законодавчого врегулювання питань формування, оцінювання та присвоєння професійних кваліфікацій, відносин між умовами праці та професійною кваліфікацією людини, окремих питань розроблення та введення в дію професійних стандартів, формування реєстру професій, діяльності рад з розвитку професійних кваліфікацій, а також врегулювання пов'язаних із цим окремих положень законодавства щодо колегіального органу у сфері кваліфікацій.

Предмет правового регулювання охоплюється Рекомендацією Європейського Парламенту та Ради від 23 квітня 2008 р. щодо створення європейської кваліфікаційної системи для можливості отримувати освіту протягом усього життя (№2008/С 111/01).

Європейська система кваліфікацій (ЄСК) є рамковою конструкцією, яка описує узагальнену структуру кваліфікацій освіти всіх рівнів, яку можна порівняти з національними системами кваліфікацій освіти.

Розробка ЄСК викликана необхідністю реалізації стратегії навчання впродовж усього життя в світлі що відбуваються технологічних, економічних і демографічних змін, а також необхідністю усунення бар'єрів, що існують між країнами та інститутами, які перешкоджають ефективному використанню знань і компетенцій громадян через відсутність прозорості кваліфікацій.

Протягом останніх років в європейських країнах відбувається активна розробка національних систем кваліфікацій, спрямованих на впорядкування існуючого різноманіття форм освіти і навчання. Завдання національних систем кваліфікацій складається в забезпеченні можливості вибудовування множинних траєкторій навчання, що призводять до отримання конкретної кваліфікації та підвищення кваліфікаційного рівня, а також чітких процедур офіційного визнання отриманих кваліфікацій. Також ці системи кваліфікацій служать завданням забезпечення якості та розвитку.

Також варто зазначити, що у травні 2018 року міністри держав-членів ЄС, які опікуються вищою освітою, прийняли нову редакцію загальної Рамки

кваліфікацій для Європейського простору вищої освіти. Нова редакція містить загальні дескриптори для кваліфікацій короткого циклу, першого, другого і третього циклів, що базуються на результатах навчання, компетенціях і кількості залікових одиниць короткого, першого і другого циклів. Міністри взяли на себе зобов'язання розробити національні рамки кваліфікацій із врахуванням положень загальної Рамки кваліфікацій для Європейського простору вищої освіти. Визнаючи право кожної країни визначати доцільність і спосіб інтеграції кваліфікацій короткого циклу в власну систему, в Паризькому комюніке підкреслюється важливість визнання кваліфікацій короткого циклу для підготовки студентів до працевлаштування і подальшого навчання, а також для підвищення згуртованості суспільства.

Політики ЄС щодо навичок та кваліфікації (за винятком тих, що надають доступ до регульованих професій) ґрунтується на статтях 165 (освіта) та 166 (професійне навчання) Договору про функціонування ЄС. В обох статтях чітко зазначено, що дії ЄС стосуються заохочення співпраці між державами-членами та, за необхідності, підтримки та доповнення їхніх дій, при врахуванні національних особливостей їхніх систем освіти та навчання, а також культурного та мовного різноманіття.

Таким чином, проект Закону за своєю метою *не суперечить* міжнародно-правовим зобов'язанням України.

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000EED52E0081548200
Дійсний до: 12.03.2022 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-20/10-2020/252432 від 28.12.2020

